120. MEKTUP

١٢٠- ﴿ اَلْمَكْتُوبُ الْعِشْرُونَ وَالْمِائَةُ : اِلَى الْمِيرْ مُحَمَّدٍ نُعْمَانَ اَيْضًا فِي التَّحْرِيضِ عَلَى صُحْبَةِ أَرْبَابِ الْجَمْعِيَّةِ ﴾

كَأَنَّهُ طَرَأَ النِسْيَانُ عَلَى الْمِيرْ حَتَّى لاَيَتَذَكَّرُ بِسَلاَمٍ وَتَحِيَّةٍ اَلْفُرْصَةُ قَلِيلَةٌ وَصَرْفُهَا اِلَى أَهَمِّ الْمَهَامِّ ضَرُورِيٌّ وَهُوَ صُحْبَةُ أَرْبَابِ الْجَمْعِيَّةِ لاَتَعْدِلُ بِالصُّحْبَةِ شَيْئًا أَيًّامًا كَانَ اَلاَتَرَى اَنَّ اَصْحَابَ رَسُولِ اللهِ صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ وَبَارَكَ فَضَلُوا بِالصُّحْبَةِ عَلَى مَنْ عَدَاهُمْ سِوَى اْلاَنْبِيَاءِ عَلَيْهِمُ السَّلاَمُ وَاِنْ كَانَ أُوَيْسًا قَرَنِيًّا اَوْ عُمَرًا مَرْوَانِيًّا مَعَ بُلُوغِهِمَا نِهَايَةَ الدَّرَجَاتِ وَوُصُولِهِمَا غَايَةَ الْكَمَالاَتِ سِوَى الصُّحْبَةِ فَلاَجَرَمَ كَانَ خَطَأُ مُعَاوِيَةَ خَيْرًا مِنْ صَوَابِهِمَا بِبَرَكَةِ الصُّحْبَةِ وَسَهْوُ عَمْرِوبْنِ الْعَاصِ اَفْضَلَ مِنْ صَحْوِهِمَا لِمَا اَنَّ اِيمَانَ هَؤُلاَءِ الْكُبَرَاءِ صَارَ شُهُودِيًّا بِرُؤْيَةِ الرَّسُولِ وَحُضُورِ الْمَلَكِ وَشُهُودِ الْوَحْيِ وَمُعَايَنَةِ الْمُعْجِزَاتِ وَمَا اتَّفَقَ لِمَنْ عَدَاهُمْ هَذِهِ الْكَمَالاَتُ الَّتِى هِىَ اُصُولُ سَائِرِ الْكَمَالاَتِ كُلِّهَا وَلَوْ عَلِمَ أُوَيْسٌ فَضِيلَةَ الصُّحْبَةِ بِهَذِهِ الْخَاصِيَّةِ لَمْ يَمْنَعْهُ مَانِعٌ مِنَ الصُّحْبَةِ وَمَا آثَرَ شَيْئًا مِنَ اْلاَشْيَاءِ عَلَى هَذِهِ الْفَضِيلَةِ "**وَاللهُ يَخْتَصُّ بِرَحْمَتِهِ مَنْ يَشَاءُ وَاللهُ ذُو الْفَضْلِ الْعَظِيمِ**"﴿شِعْرٌ﴾:

سکندر رانمی بخشند آبی * بزوروزر میسر نیست اینکار

﴿تَرْجَمَةٌ﴾:

وَذُو الْقَرْنَيْنِ لَمْ يَظْفَرْ بِمَاءٍ * بِهِ الْمَحْيَا بِمَالٍ اَوْ بِقُوَّةٍ

اَللَّهُمَّ وَاِنْ لَمْ تَخْلُقْنَا فِى هَذِهِ النَّشْأَةِ فِى قَرْنِ هَؤُلاَءِ اْلاَكَابِرِ فَاجْعَلْنَا فِى النَّشْأَةِ اْلآخِرَةِ مَحْشُورِينَ فِى زُمْرَتِهِمْ بِحُرْمَةِ سَيِّدِ الْمُرْسَلِينَ عَلَيْهِ وَعَلَيْهِمُ الصَّلَوَاتُ وَالتَّسْلِيمَاتُ وَالسَّلاَمُ .

TÜRKÇE ANLAMI

Bu mektup da Mîr Muhammed Nu'mân'a[180] yazılmış olup cem'iyyet ehlinin sohbetine teşvik hakkındadır.

Mîr'de sanki bir unutkanlık hasıl olmuş o kadar ki artık selamı sabahı hatırlamamaktadır.

Fırsat (dünya hayatı) azdır. O halde bu fırsatı en mühim olanında kullanmak kaçınılmazdır. Bu da cem'iyyet ehlinin sohbetidir ki ne olursa olsun hiçbir şeyi sohbete denk tutma.

Görmüyor musun? Allah Rasûlü'nün (Sallallâhu Aleyhi ve Sellem) sahabesi sohbet sebebiyle Peygamberler'in (Aleyhimü's-Selâm) haricinde kendileri dışında olan herkesten üstün oldular. Kendilerinin dışında olanlar ister Üveys el-Karanî (Radiyallahu anh) olsun isterse Ömer Mervânî (Ömer b. Abdulaziz) (Radiyallahu anh) olsun. Halbuki bunlar en üst derecelere kadar ulaşmışlar ve bu sohbetin dışında tüm kemâlâtın zirvesine vâsıl olmuşlardır. Şüphesiz bu sohbet sebebiyle Muâviye'nin hatası bunların sevabından daha hayırlı; Amr b. 'Âs'ın (Radiyallahu anh) yanılması bunların bilinçli yaptıkları işten daha üstün olmuştur. Çünkü Rasûlullâh'ı (Sallallâhu Aleyhi ve Sellem) görmek, melek ve vahye şahit olmak ve mu'cizelere tanıklık etmekle bu ulu insanların îmânı, *şuhûdî* [181](müşâhedeye dayalı) olmuştur. Onların dışındakilerde, diğer tüm kemâlâtın asılları olan bu kemâlât bir araya gelmemiştir.

Şayet Üveys (Radiyallahu anh), sohbetin bu hususiyette bir üstünlüğünün olduğunu bilseydi hiçbir engel onu bu sohbetten alıkoyamazdı ve bu faziletin üstüne hiçbir şeyi tercih etmezdi. *"Oysa Allâh, rahmetini dilediğine tahsis eder, Allâh, büyük lütuf sâhibidir."* (Bakara, 105).

"Zülkarneyn hayat sebebi olan suya ulaşamadı!
Onca malına ve gücüne rağmen!" (Şiir).

Allahım! Peygamberlerin Efendisi (Sallallâhu Aleyhi ve Sellem) hürmetine, her ne kadar bizi dünyada bu büyük insanların zamanında yaratmadıysan da bari âhiret yurdunda onlarla birlikte haşret.

Vesselâm.

---

[180] Mîr Muhammed Nu'mân'ın hayatı için bkz. C.1, Mektup 119, dipnot.
[181] Şuhûdî îmânın açıklaması için bkz. C. 1, Mektup 58.

KELİME ANLAMI

120. ◄: اَلْمَكْتُوبُ الْعِشْرُونَ وَالْمِائَةُ Yüz yirminci mektup اِلَى الْمِيرْ مُحَمَّد نُعْمَانَ Mir Muhammed Nu'man'a gönderilmiştir اَيْضًا Bir önceki mektup gibi *(Ne hakkındadır?)* فِى التَّحْرِيض Teşvik hakkındadır *(Neye?)* عَلَى صُحْبَةِ أَرْبَابِ الْجَمْعِيَّةِ **Cem'iyyet erbabının sohbetine** ➢

كَاَنَّهُ Sanki طَرَأَ النِسْيَانُ Unutkanlık baş göstermiş *(Kime?)* عَلَى الْمِيرْ Mîr'e حَتَّى لاَيَتَذَكَّرُ Ki, hatırlamaz olmuş *(Neyi?)* بِسَلاَمٍ وَتَحِيَّةٍ Selam ve hayır dileğini اَلْفُرْصَةُ قَلِيلَةٌ Fırsat azdır وَصَرْفُهَا Onu sarfetmek *(Nereye?)* اِلَى أَهَمِّ الْمَهَامِّ Mühimlerin en mühimine *(Nedir?)* ضَرُورِىٌّ Zarûridir وَهُوَ O da *(Nedir?)* صُحْبَةُ أَرْبَابِ الْجَمْعِيَّةِ Cem'iyyet erbabının sohbetidir لاَتَعْدِلْ بِالصُّحْبَةِ Sohbete denk tutma *(Neyi?)* شَيْئًا Hiçbir şeyi اَيًّامَا كَانَ Ne olursa olsun اَلاَتَرَى Görmez misin? اَنَّ اَصْحَابَ رَسُولِ اللهِ صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ وَبَارَكَ Rasûlullah (s.a.v.)'in ashabı فَضَلُوا Üstün oldular *(Neyle?)* بِالصُّحْبَةِ Sohbetle *(Kime?)* عَلَى مَنْ عَدَاهُمْ Kendilerinin dışındakilere سِوَى الْاَنْبِيَاءِ عَلَيْهِمُ السَّلاَمُ Peygamberler hariç (selam onlara olsun) وَاِنْ كَانَ Kendilerinin dışındakiler isterse olsun *(Kim?)* اُوَيْسًا قَرَنِيًّا اَوْ عُمَرًا مَرْوَانِيًّا Üveys Karanî veya Ömer Mervânî مَعَ بُلُوغِهِمَا Bunlar ulaşmalarına rağmen *(Nereye?)* نِهَايَةَ الدَّرَجَاتِ Derecelerin en üstününe وَوُصُولِهِمَا Ve vâsıl olmalarına rağmen *(Nereye?)* غَايَةَ الْكَمَالاَتِ Kemâlatın zirvesine سِوَى الصُّحْبَةِ Sohbet dışında فَلاَجَرَمَ Hiç şüphesiz كَانَ خَطَأُ مُعَاوِيَةَ Muaviye'nin hatası olmuştur *(Ne?)* خَيْرًا مِنْ صَوَابِهِمَا Onların doğrularından daha hayırlı *(Neyle?)* بِبَرَكَةِ الصُّحْبَةِ Sohbetin bereketiyle وَسَهْوُ عَمْرِو بْنِ الْعَاصِ Amr b. As'ın dalgınlığı da olmuştur *(Ne?)* اَفْضَلَ مِنْ صَحْوِهِمَا Onların şuur halinden daha hayırlı *(Niçin böyledir?)* لِمَا اَنَّ اِيمَانَ هَؤُلاَءِ الْكُبَرَاءِ Zira o büyüklerin imanı صَارَ شُهُودِيًّا Şuhûdi (müşâhedeye dayalı) olmuştur *(Ne sebebiyle?)* بِرُؤْيَةِ الرَّسُولِ Allah Rasûlü'nü görmeleri وَحُضُورِ الْمَلَكِ Meleğin kendilerine gelmesi وَشُهُودِ الْوَحْيِ Vahye şahit olmaları وَمُعَايَنَةِ الْمُعْجِزَاتِ Ve mücizeleri gözlemlemeleri sebebiyle وَمَا اتَّفَقَ Uyum göstermemiştir *(Kime?)* لِمَنْ عَدَاهُمْ Onların dışındakilere *(Ne?)*

هَذِهِ الْكَمَالاَتُ Bu kemâlat اَلَّتِى Ki; هِىَ اُصُولُ سَائِرِ الْكَمَالاَتِ Bunlar diğer kemâlat'ın asıllarıdır كُلِّهَا Diğer bütün kemâlatın وَلَوْ عَلِمَ اُوَيْسٌ Eğer Üveys bilseydi *(Neyi?)* فَضِيلَةَ الصُّحْبَةِ Sohbetin üstünlüğünü بِهَذِهِ الْخَاصِيَّةِ Bu husûsiyette لَمْ يَمْنَعْهُ مَانِعٌ Hiçbir engel onu alıkoyamazdı *(Neden?)* مِنَ الصُّحْبَةِ Sohbetten وَمَا آثَرَ Tercih etmezdi *(Neyi?)* شَيْئًا مِنَ الْاَشْيَاءِ Hiçbir şeyi *(Ne üzerine?)* عَلَى هَذِهِ الْفَضِيلَةِ Bu fazîlet üzerine وَاللهُ يَخْتَصُّ بِرَحْمَتِهِ "Allah, rahmetini tahsis eder *(Kime?)* مَنْ يَشَاءُ Dilediğine وَاللهُ Allah ذُو الْفَضْلِ الْعَظِيمِ Büyük lütûf sahibidir" ﴿شِعْرٌ﴾: Şiir:

سکندر رانمی بخشند آبی * بزوروزر میسر نیست اینکار

﴿تَرْجَمَه﴾: Farsça şiirin tercümesi

وَذُو الْقَرْنَيْنِ Zülkarneyn لَمْ يَظْفَرْ بِمَاءٍ Suyu elde edemedi بِهِ الْمَحْيَا Hayat o su iledir *(neyle elde edemedi?)* بِمَالٍ اَوْ بِقُوَّةٍ Mal veya kuvvetle

اَللَّهُمَّ Allah'ım! وَاِنْ لَمْ تَخْلُقْنَا Bizi yaratmadıysan da *(Nerede?)* فِى هَذِهِ النَّشْأَةِ Bu dünyada فِى النَّشْأَةِ الْاٰخِرَةِ O büyüklerin zamanında فَاجْعَلْنَا Bizi kıl! *(Nerede?)* فِى قَرْنِ هَؤُلاَءِ الْاَكَابِرِ Âhirette *(Ne kıl?)* مَحْشُورِينَ Haşrolunanlar *(Nerede?)* فِى زُمْرَتِهِمْ Onların zümresinde بِحُرْمَةِ سَيِّدِ الْمُرْسَلِينَ Peygamberlerin Efendisi'nin hürmetine عَلَيْهِ وَعَلَيْهِمْ Ona ve onlara olsun *(Ne?)* اَلصَّلَوَاتُ وَالتَّسْلِيمَاتُ Salavât ve teslîmat وَالسَّلاَمُ Selam ile

